

# Obsah

|  |    |
|--|----|
| <b>Jak číst v knize</b>  | 9  |
| <b>1 Reforma účetnictví</b>                                      | 11 |
| 1.1 Zásady přestavby účetnictví                                  | 11 |
| 1.2 Význam údajů účetnictví pro řízení                           | 15 |
| Obsah a metoda účetnictví  | 15 |
| Úkoly účetnictví   | 16 |
| Základní a vnitropodnikové účetnictví                            | 17 |
| <b>2 Základy účetnictví</b>                                      | 19 |
| 2.1 Hospodářské prostředky a jejich rozvahový stav               | 19 |
| Změny stavů  | 20 |
| 2.2 Účet a jeho funkce, třídění účtů, podvojnost                 | 23 |
| Rozložení rozvahy do účtů  | 24 |
| Vztah účtů k rozvaze   | 25 |
| Změny na účtech  | 26 |
| Obraty a zůstatky na účtech                                      | 28 |
| Základní skladba účtů aktiv a pasív                              | 29 |
| Podvojná soustava účetnictví                                     | 30 |
| 2.3 Účty základního účetnictví                                   | 30 |
| Účty rozvahové   | 30 |
| Účty výsledkové  | 31 |
| Účty podrozvahové  | 32 |
| Účty základního účetnictví v soustavě řízení                     | 33 |
| Celostátní jednotná účtová osnova a směrnice                     | 33 |
| 2.4 Ochrana socialistického vlastnictví a zásady účetní kontroly | 34 |
| Kontrola správnosti účetních zápisů                              | 34 |
| Ochrana socialistického majetku                                  | 36 |
| Inventarizace  | 36 |
| 2.5 Účetní dokumentace   | 37 |
| Druhy účetních dokladů   | 38 |
| Zpracování účetních dokladů                                      | 39 |
| Důležitost účetní dokumentace                                    | 40 |
| Úschova účetních písemností                                      | 41 |
| Účetní knihy   | 41 |
| Účetní formy   | 43 |
| 2.6 Organizace účetnictví  | 43 |
| 2.7 Třídění a číslování účtů                                     | 44 |
| Jednotná účtová osnova   | 45 |

|   |            |
|---|------------|
| <b>3 Základní schemata účtování a příklady</b>            | <b>47</b>  |
| <b>3.1 Tvorba a rozdělení hospodářského výsledku</b>      | <b>47</b>  |
| Tržby a ostatní výnosy                                    | 48         |
| Náklady, výdaje a rozdělení hospodářského výsledku        | 49         |
| Základní oblasti třídění nákladů                          | 51         |
| Tržby a výnosy  | 55         |
| Náklady a výdaje  | 58         |
| Postup při časovém rozlišení                              | 64         |
| <b>3.2 Podnikové fondy</b>                                | <b>65</b>  |
| <b>3.3 Materiálně technické zásobování</b>                | <b>70</b>  |
| Materiálové zásoby  | 71         |
| <b>3.4 Investiční výstavba a základní prostředky</b>      | <b>79</b>  |
| Ekonomické nástroje ve sféře základních prostředků        | 80         |
| Prostředky postupné spotřeby                              | 81         |
| Účtování odpisů základních prostředků                     | 84         |
| Pořízení základních prostředků                            | 86         |
| Vyřazení základních prostředků                            | 88         |
| Likvidace základních prostředků                           | 89         |
| Prodej (úplatný převod správy) základního prostředku      | 90         |
| Účtování předmětů postupné spotřeby v používání           | 92         |
| <b>3.5 Financování a odběratelsko-dodavatelské vztahy</b> | <b>93</b>  |
| Pohledávky a závazky (dluhy)                              | 97         |
| <b>3.6 Podnikové daně</b>                                 | <b>108</b> |
| Proč nová soustava daní                                   | 108        |
| Zásady zákonů národních rad o podnikových daních          | 108        |
| Daň ze zisku  | 109        |
| Daň z objemu mezd   | 110        |
| Daň ze jmění  | 111        |
| Příspěvek na nemocenské pojištění a sociální zabezpečení  | 112        |
| Přechodná ustanovení                                      | 112        |
| Odvod z odpisů základních prostředků                      | 112        |
| Daňová přiznání, zúčtovací období a daňová povinnost      | 112        |
| Promlčení daně  | 113        |
| Závěrečná ustanovení                                      | 113        |
| Podnikové daně a účetnictví podniků                       | 114        |
| Změny v účtových třídách                                  | 115        |
| <b>4 Účetní příklady pro praxi</b>                        | <b>118</b> |
| <b>4.1 Komplexní souvztažnosti</b>                        | <b>119</b> |
| Materiálně technické zásobování                           | 119        |
| Zboží   | 131        |
| Fond pracujících a ostatní fondy                          | 141        |

|   |     |
|---|-----|
| Investice, základní prostředky a jejich financování                                 | 146 |
| Peněžní prostředky, úvěry a ostatní operace do-<br>davatelско-odběratelských vztahů | 155 |
| Roční uzávěrka účtu   | 162 |
| <b>4.2 Souborné účetní příklady v tabulkách</b>                                     | 166 |
| Seznam tabulek  | 168 |
| <b>5 Zvláštnosti účetnictví v některých hlavních<br/>odvětvích</b>                  | 276 |
| <b>5.1 Zemědělské podniky</b>   | 276 |
| <b>5.2 Ostatní odvětví</b>  | 281 |
| Dopravní organizace   | 281 |
| Rozpočtové organizace   | 281 |
| Peněžnictví a pojišřovnictví  | 282 |
| Organizace ministerstva pošř a telekomunikací                                       | 282 |
| <b>6 Nástin rozborů a kontroly hospodaření</b>                                      | 283 |
| <b>6.1 Rozbory hospodaření</b>  | 283 |
| <b>6.2 Kontrola hospodaření</b>   | 289 |
| <b>Příloha: jednotná účřová osnova</b>  | 291 |